

[Palle Simonsen]

nu har diskuteret i folketinget, nemlig socialdemokratiets og LOs forslag, er det et meget blødt forslag; det kan ikke sætte sindene i bevægelse på nøjagtig samme måde som det berømte ØD-forslag fra LO og socialdemokratiet. Men alligevel gemmer der sig bag dette forslag nogle tvangsprincipper, som vi under alle omstændigheder er modstandere af. Vi erkender, at når det drejer sig om at motivere medarbejdere i en virksomhed, kan overskudsdelingsprincippet eller udbyttedelingsprincippet være et udmærket princip at drøfte. Vi har også gennem de senere år konstateret, at der har udviklet sig en lang række lokalt aftalte udbyttedelingsordninger på virksomhederne, og at man har haft glæde af dem. Jeg tror, at alene det, at man i virksomhederne har kunnet konstatere, at det har været motiverende, er befordrende for en udvikling i retning af stadig flere af den slags udbyttedelingsordninger. Men de er frivillige og afpassede efter den enkelte virksomheds struktur.

Blandt de spørgsmål, der melder sig, når vi ser på det radikale venstres forslag, er f. eks., hvad der er en »rimelig forrentning«, når man siger, der skal være en rimelig forrentning af kapitalen, inden man når frem til en overskudsdeling. Der vil blive mange vanskeligheder med at fastsætte begrebet rimelig forrentning.

Det næste store tvivlsspørgsmål er, hvordan man skal få en retfærdig løsning for virksomhederne, hvis man ikke kan nå til en aftale og det altså skal godkendes eller klares i et nævn.

Men det spørgsmål, som jeg synes er det aller alvorligste ved en obligatorisk overskudsdeling eller udbyttedeling, er, at strukturen i de enkelte virksomheder er så forskellig. Sammenligner man f. eks. en højt automatiseret virksomhed med et rengøringssselskab, må man sige, der bliver himmelvid forskel på, hvilke muligheder medarbejderne får for overskudsandele i de to virksomheder, fordi arbejdskraften i forhold til omsætning og overskud er så vidt forskellig. Jeg vil vove den påstand, at man ikke kan gennemføre obligatoriske udbyttedelingsordninger, uden at de kommer til at virke skævt.

Men de kommer også til at virke hæmmende for den almindelige udvikling i den private sektor. Overskuddet er jo et incitament til at investere. I det første forslag lig-

ger der incitament til, at medarbejderne bliver engageret i deres arbejdsplads gennem medbestemmelse og medindflydelse, og det er noget afgørende. Men de, der står med ansvaret for kapitalen, skal også kunne inspireres til at investere, og overskuddet er baggrunden for, at der kan blive nogen inspiration overhovedet. Derfor lægger vi megen vægt på frivillige ordninger, men er modstandere af tvangsordninger på dette område.

Vi er tilhængere af den almindelige udbredelse af ejendomsretten, som indgår i hele denne diskussion, og vi er parat til at stimulere den gennem skattesystemet både for virksomhederne og de ansatte, men tvangsforanstaltninger, uanset om det er i den version, som det radikale venstre her lægger frem, eller det er i den version, som vi har set fra socialdemokratiet og LO, må vi tage skarpt afstand fra.

Vi tror, det vil være meget klogt af regeringen og af partierne i øvrigt, uanset hvad man har af private politiske interesser på disse områder, at lægge disse ting til side i forbindelse med de kommende overenskomstforhandlinger, for er der noget, der kan bidrage til at vanskeliggøre overenskomstforhandlingerne i de kommende måneder, er det i hvert fald frygten for, at der skulle komme tvangsforanstaltninger ned over hovedet på virksomhederne.

Vi kan ikke anbefale de to forslag.

Bollmann (CD):

Da mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg knytte nogle få bemærkninger til de to forslag, som vel må ses i sammenhæng.

Det er efterhånden blevet en forsmag på den debat, vi kan imødesee, når regeringen kommer med sit LM-oplæg. Man kan derfor spørge, om ikke det havde været rimeligt at vente, til vi så regeringens eventuelle forslag. Jeg skal i øvrigt på CDs vegne sige, at det ikke haster for vores skyld.

Vor principielle holdning til de spørgsmål, der er behandlet i forslagene, kan sammenfattes meget kort i to punkter. Vi ønsker ikke ændringer, der underminerer arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet. Vi finder, at der her er tale om forhandlings spørgsmål mellem de berørte parter, og det er noget, som lovgiverne ikke skal blande sig i.